

ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՀՈԳԵՒՈՐ ԽՈՐՀՐԴԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

(Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածին, 16 նոյեմբերի, 2020 թ.)

1. Վերջին շաբաթներին, Արցախի դեմ Ադրբեջանի, Թուրքիայի եւ միջազգային անաբեկչական ցանցերի կողմից սանձազերծուած պատերազմական գործողութիւնների պայմաններում, մեր հաւատաւոր ժողովուրդը հայրենիքում եւ սփիւտում ապրեց անհուն ցաւով եւ աղօթքով առ Աստուած՝ ուժերի ներածին չափով ջանալով աշակցել արցախահայութեանը, Արցախի Պաշտպանութեան բանակին եւ ի լուր աշխարհի բարձրաձայնել Արցախի ազատ ու անկախ կեանքի իրաւունքի մասին՝ շարունակելով ապաւինել մեր զինուորի յաղթական ոգուն:

2. Անվիճարկելի ու կենսական է հրադադարի պահպանումը եւ տարածաշրջանում տեւական ու յուսալի խաղաղութեան ապահովումը: Այնուամենայնիւ, հրադադարի վերաբերեալ նոյեմբեր 10-ի եռակողմ յայտարարութիւնը, դրանից բխող հետեւանքները եւ առկայ անորոշութիւնները, Արցախի մի հատուածի կորստի փաստը յանկարծակիի բերեցին հանրութեանը՝ յանգեցնելով արդար ընդվզման, ինչն իր հերթին յղի է մեր երկրի ներքաղաքական ապակայունացմամբ եւ սպառնում է կանգնեցնել հայրենիքը նոր վտանգների առջեւ:

3. Այս օրերին կոչուած ենք տուրք չտալ մեր զգացմունքներին եւ առաջնային կերպով երախտիքի բացառիկ դրսեւորմամբ յարգել յիշատակը մեր հերոս զաւակների, որոնք իրենց կեանքն ընծայեցին յանուն մեր հայրենիքի, եւ զօրակցել նրանց ընտանիքներին ու մեր ողջ ժողովրդին, ինչպէս նաեւ պատշան կերպով դիմաւորել 44 օր շարունակ, ի զին ամեն զրկանքի, հերոսական մարտեր մղած ֆաշարի մարտիկներին:

4. Անցնող այս ժամանակահատուածում կայացուած որոշումների, հակամարտութեան այսօրինակ հանգուցալուծման եւ ազգային համերաշխութեան վերականգնման համար, միմիայն օրինականութեան նկատմամբ անվերապահ յարգանքով, պէտք է պատասխանատուութիւն կրեն բոլոր պատկան մարմինների իրաւասու պաշտօնեաները՝ չբացառելով նաեւ հրաժարականների հաւանականութիւնը:

5. Յարկ է պահպանել իրատունի գերակայությունը եւ ֆաղափական բոլոր գործընթացները լուծման առաջնորդել ՀՀ Սահմանադրութեան շրջանակներում: Ընդամիսն առկայ պայմաններում անթոյլատրելի է ակելացնել մեր ժողովրդի ցար՝ աւելի վտանգելով պետութեան եւ մեր ժողովրդի ապագան: Առաջին հերթին իշխանութիւնները, խորհրդարանական ընդդիմութիւնը եւ բոլոր հասարակական-ֆաղափական միատրները պէտք է անյապաղ ձեռնամուխ լինեն երկխօսութեան՝ համագործակցութեան մթնոլորտում լուծումներ գտնելու խնդիրների կարգաւորման համար: Որեւէ շեղում այս ուղուց չի կարող ընդունելի նկատուել մեր ժողովրդի ու եկեղեցու կողմից: Ստեղծուած իրավիճակում անհրաժեշտ է ի գին ամենի պահպանել ազգային մեր միասնականութիւնը եւ հեռու մնալ այն խաթարող ֆայլերից:

6. Հետեւելով այս օրերին հրապարակաւ հնչող պաշտօնեաների ելոյթներին, Երեսմում տեղի ունեցող ընդդիմադիր ուժերի հանրահաւաքներին եւ ցոյցերին՝ այսու յորդորում ենք ՀՀ վարչապետին, իշխանութեան ներկայացուցիչներին եւ ընդդիմութեանը՝ գերծ մնալ ատելութիւն եւ թշնամանք հրահրող արտայայտութիւններից, սպառնալիքներից ու նմանօրինակ գործողութիւններից: Բռնութեան ցանկացած դրսետում, կորստի ցար կրող մեր ժողովրդին առաւել վնասեցնող եւ բորբոքող արարք պէտք է արժանանան պարսաւանքի: Դատապարտում ենք Ազգային ժողովի նախագահի եւ որեւէ այլ անձի նկատմամբ կիրառուած բռնութիւնները, միեւնոյն ժամանակ ֆաղափական ենթատեքստով որեւէ բռնանշում:

7. Մեր յորդորն է Ազգային ժողովին եւ յատկապէս մեծամասնական խմբակցութեանը, երկրի շահերի բարձր գիտակցութեամբ ֆաղափական պատասխանատուութիւն դրսետելու եւ վերականգնելու ԱԺ բնականոն աշխատանքը՝ իրավիճակի թելադրութեամբ դրանից բխող բոլոր պարտաւորութիւններով հանդերձ: Յարկ է ականջալուր լինել ժողովրդի ձայնին եւ հաղորդ հանրութեան հիասթափութիւններին եւ պահանջներին՝ գործել անձնական եւ կուսակցական շահերից վեր, պետական մտածողութեան բարձր գիտակցութեամբ ու պատասխանատուութեամբ: Հայրենիքն այսօր կարիքն ունի անյապաղ ֆայլերի ձեռնարկման:

8. Ամենիս սրբազան պարտքն է Հայաստանում եւ Սփիւռքում մեր գործունէ երդրումը բերելու այս վիճակի յաղթահարմանն ի նպաստ: Յանձնառութիւն պիտի դրսետուենք նաեւ ըստ ամենայնի զօրակցելու արցախահայութեանը եւ Արցախի իշխանութիւններին վերակազմակերպելու մեր ժողովրդի

զաւակների կեանքը: Այդ ուղիով պէտք է պաշտպանենք հայրենի հողի վրայ ապրելու մեր իրաւունքը: Արցախը չպէտք է հայաթափուի:

9. Առանձնակի ցաւով ենք անդրադառնում յանձնուելիք տարածքներում մեր ինքնութեան բազմադարեայ վկաների՝ մատուռների, եկեղեցիների ու վանքերի, ամրոցների, պատմամշակութային կոթողների ու թանգարանների որբացման իրողութեանը: Կոչ ենք անում պատկան պետական մարմիններին եւ սփիւտեան կարող ուժերին, համախորհուրդ Հայոց եկեղեցու հետ, ամեն ջանք ի գործ դնելու՝ փրկելու դրանք Ադրբեջանի հայատեաց փաղափականութեան հետեւանով յետագայ աւերից:

10. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Գերագոյն հոգեւոր խորհրդի զօրակցութեամբ պիտի շարունակի իր ջանքերը ներդնել երկրում միասնականութեան ու համերաշխութեան մթնոլորտի հաստատման եւ անհրաժեշտ գործընթացները օրինական ուղիներով առաջնորդելու համար:

Մեր խոնարհումն ենք բերում հայրենիքի պաշտպանութեան սրբազան գործում անօրինակ սխրանքներ դրսեւորած մեր բոլոր փաջարի զինուորներին, զօրականներին եւ աշխարհագօրայիններին: Նաեւ աղօթում ենք ռազմական յանցաւոր գործողութիւնների հետեւանով զոհուած հայորդիների հոգիների հանգստութեան համար՝ հայցելով ամենագօր Սուրբ Հոգու մխիթարութեան ու սփոփանքի շնորհները նահատակուած մեր զաւակների ընտանիքներին, հարազատներին եւ մեր ողջ ժողովրդին: Ապափինում ու հոգու նորոգութիւն ենք մաղթում վիրատուրուած մեր զինուորներին՝ հայցելով Տիրոջ զօրակցութիւնն ու օգնականութիւնը նրանց:

Կոչ ենք ուղղում մեր ժողովրդի զաւակներին այս դժուարին պայմաններում պահպանել զգօնութիւնը, ողջախոհութիւնը եւ հաւատն ու վստահութիւնը, որ միաբան ընթացքով մենք ի զօրու ենք դուրս գալու ստեղծուած բարդ իրավիճակից, յաղթահարելու խնդիրներն ու յառնած մարտահրաւիրները եւ միասնականութեամբ կերտելու հզօրութիւնը մեր հայրենիքի, նորոգ յաղթական առաջընթացը եւ լուսաւոր գալիքը մեր ժողովրդի:

Աղօթում ենք, որ ամենողորմ Տէրն Իր սիրով ու օրհնութեամբ անսասան, ապահով ու խաղաղ պահի հայրենի մեր երկիրը՝ տոկունութիւն եւ կորով պարգեւելով մեր ողջ ժողովրդին: